

הודעה לעיתונות: "קשב" על סיקור היומיים הראשונים למבצע "עופרת יצוקה" בעזה

בסיקור העימות הצבאי המתנהל בימים אלה בדרום קיימים מאפיינים שליליים, הדומים לאלה שהופיעו בסיקור מלחמת לבנון השנייה. זאת, לצד מאפיינים אחרים שלא הופיעו אז. "קשב" קורא לאנשי התקשורת לשמור על אחריות מקצועית ואזרחית על מנת להימנע מכשלי העבר.

בבדיקה ראשונית של סיקור העיתונות המודפסת ביומיים הראשונים של המבצע הצבאי בעזה, שערכה עמותת "קשב", עולה כי גם הפעם, כמו במלחמת לבנון השנייה, ששה התקשורת אלי קרב והציגה התלהבות ואופוריה ממה שנראה כהישגים צבאיים של ישראל בלחימה. מהבדיקה עולה כי העיתונות הבליטה בהתלהבות את צדקת המבצע והצניעה את הממדים העצומים של הפגיעה באזרחים. המבצעים הצבאיים מתוארים בצורה אופורית, כ"פגיעה בול" במרכזי הטרור, בעוד שההרוגים הפלסטינים, להוציא נשים וילדים, הוצגו באמצעי ההבלטה העריכתיים כפעילי טרור, מבלי שהיתה לכך גושפנקא בסיקור.

רק דברי ביקורת מועטים הושמעו בראשית הלחימה על עצם פתיחתה, אך גם אלה נדחקו בדרך כלל לטורי הדעות בלבד.

עוד עולה מסיקור היומיים הראשונים של הלחימה כי הועצם האיום הנשקף למדינה מצד האוכלוסייה הערבית בישראל ואף הושמעו דברי הסתה גזעניים כלפיה.

יחד עם זאת, מצא "קשב" כי העיתונים הפיקו, בכל זאת, לקח חשוב אחד בעקבות תוצאות מלחמת לבנון השנייה. הסיקור של המלחמה הקודמת יצר רושם לפיו למלחמה מטרות ברורות וגרס כי המלחמה תסתיים רק כאשר אלה יושגו במלואן. הפעם, הזהירה העיתונות מפני היסחפות אחרי מטרות בלתי ריאליות וקיימה דיון באשר לנקודה בה יהיה רצוי מבחינת ישראל לסיים את המבצע הצבאי.

עמותת "קשב", העוסקת במעקב שוטף אחר הסיקור של התקשורת בישראל, מביעה תקווה כי ממצאים ראשוניים אלה יעוררו שיח תקשורתי וציבורי על תפקוד התקשורת בעת העימות הנוכחי.

מנכ"ל "קשב", יזהר באר, אמר: "בזמן המלחמה בלבנון נמנעה התקשורת מלהציג עמדות ביקורתיות וחלופות שיוכלו לאזן את שגיאות הקברניטים. ראוי לדרוש כבר עתה מהעורכים והמנהלים, הכתבים והפרשנים בתקשורת הישראלית, להקפיד על אחריותם המקצועית והאזרחית, לבל יחזרו על עצמם כשלי הסיקור של המלחמה הקודמת על כל משמעותיהם לבריאותה ולחוסנה של החברה בישראל".